

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku pedagogika na poziomie studiów drugiego stopnia profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku *pedagogika* na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), bowiem kierunkowe, podstawowe oraz specjalnościowe efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk drugiego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226), oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności, niż opisany jako właściwy dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. W związku z tym absolwentom kierunku będącego przedmiotem wniosku nie można nadać tytułu zawodowego magistra, gdyż nie osiągną efektów uczenia się odpowiadających 7. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dotyczy to między innymi efektów uczenia się:
PED_II_W01: *absolwent zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz określa miejsce i źródła pedagogiki w systemie nauk oraz jej powiązania z innymi dyscyplinami nauk*; PED_II_W11: *absolwent zna i rozumie biologiczne, psychologiczne, społeczne, filozoficzne podstawy kształcenia i wychowania*
PED_II_W13: *zna i rozumie podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz ma wszechstronną wiedzę o wybranych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących*; PED_II_W16: *zna i rozumie normy etyczne i zasady etyki zawodowej*.
2. Zastrzeżenia budzi przedstawiona przez Wnioskodawcę koncepcja kształcenia bowiem dla specjalności *pedagogika sądowniczo-penitencjarna* przewidywane efekty uczenia się są niemożliwe do osiągnięcia przez studenta kierunku pedagogika drugiego stopnia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, które pozwolą na realizowanie tak szeroko opisanej działalności psychopedagogicznej.

3. Nie jest możliwe osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się założonych dla kierunku pedagogika przy zaplanowanej liczbie godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz przy zaplanowanym łącznym nakładzie pracy studenta, zawierającym obok udziału w zajęciach także indywidualną pracę studenta. W dużej części zajęć suma liczby godzin realizowanych bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem przewyższa liczbę zajęć realizowanych w kontakcie nauczyciela ze studentem, co nie jest prawidłowe dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Kształtowanie umiejętności praktycznych wymaga prezentowania określonych czynności praktycznych przez nauczyciela, obserwacji przez studenta, następnie samodzielnego wykonywania czynności pod nadzorem nauczyciela, korygowania błędów i stopniowego zdobywania umiejętności i kompetencji.
4. Praktykom zawodowym przypisano ogólne efekty uczenia się i ogólne zadania do wykonania, które może realizować student wielu kierunków. W konsekwencji nie wiadomo jakie umiejętności praktyczne opanował student i jakie zadania profesjonalne był zobowiązany realizować, aby potwierdzić uzyskanie tych umiejętności. Wnioskodawca nie podał w jakiej kolejności studenci będą odbywać praktyki zawodowe, stąd nie można określić czy będą wcześniej przygotowani teoretycznie do ich realizacji.
5. Wnioskodawca nie określił szczegółowych kryteriów, które muszą być spełnione przez daną placówkę, aby student mógł osiągnąć efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych, mimo że Regulamin praktyk pozwala na samodzielny wybór miejsca odbywania praktyki.
6. Niezgodne z obowiązującymi regulacjami prawnymi jest zaliczanie praktyk na podstawie efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów w trybie zatwierdzenia w poczet praktyki, „wykonywanej pracy lub innej aktywności zawodowej oraz praktyki zaliczonej podczas studiów wyższych” – zał. nr 3 str. 8-9 wniosku. Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 71 ust 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce „Uczelnia może potwierdzić efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu”, zatem nie wprowadza możliwości potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów w toku studiów.
7. Deklarację współpracy i przyjęcia studentów kierunku pedagogika złożyło 10 instytucji (głównie szkoły i przedszkola), w tym tylko jeden zakład karny, co nie zapewnia adekwatnych miejsc praktyk dla specjalności pedagogika sądowniczo-penitencjarna.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

Uchwała nr 571/2020
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 13 sierpnia 2020 r.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
19.08.2020

Krzysztof Diks

Opinia I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia

w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni

Nazwa kierunku studiów: pedagogika

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Forma studiów: studia niestacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni wnioskującej o pozwolenie na utworzenie studiów: Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.

Warszawa, 2020

I zespół nauk społecznych, prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, **wyraża negatywną opinię**, w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku pedagogika na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów recenzowania wniosków o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), bowiem kierunkowe, podstawowe oraz specjalnościowe efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk drugiego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226), oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności, niż opisany jako właściwy dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. W związku z tym absolwentom kierunku będącego przedmiotem wniosku nie można nadać tytułu zawodowego magistra, gdyż nie osiągną efektów uczenia się odpowiadających 7. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dotyczy to między innymi efektów uczenia się:

PED_II_W01: *absolwent zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz określa miejsce i źródła pedagogiki w systemie nauk oraz jej powiązania z innymi dyscyplinami nauk*; PED_II_W11: *absolwent zna i rozumie biologiczne, psychologiczne, społeczne, filozoficzne podstawy kształcenia i wychowania* PED_II_W13: *zna i rozumie podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz ma wszechstronną wiedzę o wybranych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących*; PED_II_W16: *zna i rozumie normy etyczne i zasady etyki zawodowej*.

Zastrzeżenia budzi przedstawiona przez Wnioskodawcę koncepcja kształcenia bowiem dla specjalności *pedagogika sądowo-penitencjarna* przewidywane efekty uczenia się są niemożliwe do osiągnięcia przez studenta kierunku pedagogika drugiego stopnia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, które pozwolą na realizowanie tak szeroko opisanej działalności psychopedagogicznej.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Nie jest możliwe osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się założonych dla kierunku pedagogika przy zaplanowanej liczbie godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz przy zaplanowanym łącznym nakładzie pracy studenta, zawierającym obok udziału w zajęciach także indywidualną pracę studenta. W dużej części zajęć suma liczby godzin realizowanych bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem przewyższa liczbę zajęć realizowanych w kontakcie nauczyciela ze studentem, co nie jest prawidłowe dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Kształtowanie umiejętności praktycznych wymaga prezentowania określonych czynności praktycznych przez nauczyciela, obserwacji przez studenta, następnie samodzielnego wykonywania czynności pod nadzorem nauczyciela, korygowania błędów i stopniowego zdobywania umiejętności i kompetencji.

Praktykom zawodowym przypisano ogólne efekty uczenia się i ogólne zadania do wykonania, które może realizować student wielu kierunków. W konsekwencji nie wiadomo jakie umiejętności praktyczne opanował student i jakie zadania profesjonalne był zobowiązany realizować, aby potwierdzić uzyskanie tych umiejętności. Wnioskodawca nie podał w jakiej

kolejności studenci będą odbywać praktyki zawodowe, stąd nie można określić czy będą wcześniej przygotowani teoretycznie do ich realizacji.

Wnioskodawca nie określił szczegółowych kryteriów, które muszą być spełnione przez daną placówkę, aby student mógł osiągnąć efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych, mimo że Regulamin praktyk pozwala na samodzielny wybór miejsca odbywania praktyki.

Niezgodne z obowiązującymi regulacjami prawnymi jest zaliczanie praktyk na podstawie efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów w trybie zatwierdzenia w poczet praktyki, „wykonywanej pracy lub innej aktywności zawodowej oraz praktyki zaliczonej podczas studiów wyższych” – zał. nr 3 str. 8-9 wniosku. Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 71 ust 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce „Uczelnia może potwierdzić efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu”, zatem nie wprowadza możliwości potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów w toku studiów.

Deklarację współpracy i przyjęcia studentów kierunku pedagogika złożyło 10 instytucji (głównie szkoły i przedszkola), w tym tylko jeden zakład karny, co nie zapewnia adekwatnych miejsc praktyk dla specjalności pedagogika sędowniczo-penitencjarna.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zostały określone kompetencje oczekiwane od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania. Zasady i kryteria przyjęcia na studia umożliwiają właściwy dobór kandydatów. System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają transparentne i adekwatne do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć zasady doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, realizowaną z udziałem studentów oraz wykorzystywanie wyników oceny w doskonaleniu kadry, jak również kreowanie warunków stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają systematyczne przeglądy infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej i informatycznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, środków i pomocy dydaktycznych, zasobów bibliotecznych, informacyjnych, edukacyjnych, w których uczestniczą studenci oraz wykorzystywanie wyników przeglądów w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Koncepcja kształcenia jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, zapewniające studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego oraz uwzględnienie w programie studiów zajęć lub grup zajęć prowadzonych w języku obcym.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów w procesie uczenia się przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają systematyczne przeglądy systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają zapewnienie publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku, systematyczne oceny publicznego dostępu do informacji, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji oraz wykorzystywanie wyników ocen w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów uwzględniają zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz systematyczne oceny programu studiów, oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie programu studiów i jakości kształcenia. Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają cykliczne zewnętrzne oceny jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.